

CUPRINS

Cuvânt înainte.....	XI
Capitolul I. Știința economică și calitatea organizării vieții economice.....	1
1.1. Originea noțiunii și principalele etape ale devenirii economiei ca știință.....	1
1.2. Principalele contribuții și concepții	2
1.3. Repere ale gândirii economice în România	13
1.4. Definiția și trăsăturile științei economice	18
1.5. Conceptele și legile economice.....	21
1.6. Principii ale analizei în economia politică.....	23
1.7. Funcțiile științei economice	26
Capitolul II. Bazele generale ale economiei.....	29
2.1. Activitatea economică.....	29
2.2. Nevoile umane, resursele și factorii de producție	32
2.2.1. Munca	36
2.2.2. Pământul (natura).....	37
2.2.3. Factorul capital.....	38
2.3. Premisa economică fundamentală.....	43
2.4. Curba posibilităților de producție	44
2.5. Incertitudine și risc în economie	47
Capitolul III. Sistemul activității economice. Economia națională și agenții economici.....	49
3.1. Economia națională și componentele ei.....	49
3.2. Structura economiei naționale	51
3.3. Agenții economici.....	57
3.4. Întreprinderea. Tipuri de întreprinderi	59
3.5. Întreprinderea și întreprinzătorul	61
3.6. Indicatorii activității întreprinderii.....	62
3.7. Circuitul și fluxurile activității economice	63
Capitolul IV. Tipuri de economii. Economia de piață.....	65
4.1. Economia naturală. Condițiile apariției și afirmării economiei de schimb	65
4.2. Economia de piață.....	67
4.3. Trăsăturile economiei de piață.....	70
4.4. Piața și funcțiile ei	72
4.4.1. Conceptul de piață; funcții și structură.....	72
4.4.2. Funcțiile și limitele pieței.....	75
Capitolul V. Combinarea factorilor de producție și eficiența economică.....	78
5.1. Conținutul și factorii combinării.....	78
5.2. Definiția și indicatorii eficienței economice	83
5.3. Productivitatea și rolul ei	86
5.3.1. Conceptul și principalii indicatori.....	86

5.3.2. Importanța și căile creșterii productivității.....	88
5.4. Costul de producție, punct de sprijin pentru analiza eficienței.....	90
5.4.1. Conceptul și formele.....	91
5.4.2. Funcția costului.....	92
5.4.3. Structura, indicatorii și tipologia costului.....	93
5.5. Obiectivele activității întreprinderii. Comportamentul întreprinzătorului.....	96
5.6. Progresul tehnologic, calitatea factorilor de producție și „noua economie”.....	100
5.6.1. Conceptele „vechi și noi”.....	100
5.6.2. De la idee la inovație. Ciclul de viață al produselor.....	104
5.6.3. Progresul tehnologic și progresul economic-social.....	107
Capitolul VI. Schimbul și mecanismul schimbului.....	110
6.1. Conceptul și trăsăturile schimbului.....	110
6.2. Un mecanism economic „natural”.....	111
6.3. Avantajele și funcțiile schimbului.....	112
6.4. Costul de tranzacție.....	114
6.5. Bunurile-marfă și trăsăturile lor.....	115
6.5.1. Utilitatea bunurilor și comportamentul consumatorului.....	115
6.5.1.1. Utilitatea și legea utilității marginale descrescânde.....	115
6.5.1.2. Comportamentul consumatorului.....	120
6.5.1.3. Metode de măsurare a utilității.....	123
6.5.2. Valoarea economică – substanța tranzacțiilor.....	128
Capitolul VII. Cererea și oferta. Legea cererii și ofertei.....	139
7.1. Cererea. Legea cererii.....	139
7.1.1. Definiție. Extinderea și contracția cererii.....	139
7.1.2. Factorii de influență asupra cererii.....	140
7.1.3. Cererea pieței.....	142
7.1.4. Elasticitatea cererii față de preț.....	143
7.1.5. Calculul elasticității cererii.....	146
7.1.6. Factorii care determină elasticitatea cererii.....	149
7.1.7. Elasticitatea cererii și venitul total (VT).....	150
7.2. Oferta. Legea ofertei.....	151
7.2.1. Definiție. Extinderea și contracția ofertei.....	151
7.2.2. Factorii (condițiile) ofertei.....	153
7.2.3. Elasticitatea ofertei.....	154
7.2.4. Factorii determinanți ai elasticității ofertei.....	156
7.3. Echilibrul pieței. Interacțiunea ofertei cu cererea.....	157
Capitolul VIII. Concurența și formele ei.....	161
8.1. Conceptul. Modalități și direcții de desfășurare.....	161
8.2. Tipuri de concurență.....	162
8.3. Strategii concurențiale.....	168
Capitolul IX. Prețurile și formarea acestora.....	170
9.1. Conținutul conceptului de preț.....	170
9.2. Funcțiile prețului.....	173
9.2.1. Funcția de evaluare a cheltuielilor și rezultatelor.....	173

9.2.2. Funcția de corelare	173
9.2.3. Funcția de informare	174
9.2.4. Funcția de motivare a producătorilor	174
9.2.5. Funcția de distribuire a veniturilor	174
9.3. Tipuri de preț	175
9.4. Formarea prețurilor	178
Capitolul X. Banii, moneda și piața monetară	181
10.1. Natura și funcțiile monedei	181
10.2. Evoluția și formele monedei. Sistemele monetare	183
10.3. Masa monetară. Cererea și oferta de monedă	187
10.4. Valoarea și puterea de cumpărare a monedei	198
10.5. Convertibilitatea monedei	201
10.6. Piața monetară	203
10.7. Politica monetară	205
Capitolul XI. Finanțarea, băncile și gestiunea banilor	210
11.1. Conceptul și formele finanțării	210
11.2. Conținutul, funcțiile și formele creditului	212
11.3. Băncile și sistemul bancar în economia contemporană	215
11.3.1. Definiție	215
11.3.2. Tipuri de bănci și funcții	217
11.4. Reforma sistemului bancar în România	219
11.4.1. Banca Națională a României	220
11.4.2. Băncile comerciale	221
11.5. Sistemul de plăți și decontări	222
11.5.1. Instrumentele de plată	224
11.6. Riscul în activitatea bancară	225
11.7. Principiile activității bancare. Stabilitatea financiară	227
11.8. Tendințe actuale în dezvoltarea activității bancare	229
Capitolul XII. Piața financiară	233
12.1. Definiția și conținutul pieței financiare	233
12.2. Globalizarea piețelor financiare	234
12.3. Crizele financiare	239
12.4. Valorile mobiliare – instrumente ale pieței financiare	243
12.5. Bursele de valori	246
Capitolul XIII. Piața valutară	254
13.1. Caracteristicile și funcționarea pieței valutare	254
13.2. Tipologia și sistemul cursurilor valutare	256
13.2.1. Cotația cursurilor valutare	256
13.2.2. Tipologia cursurilor de schimb	258
13.2.3. Determinarea cursului de schimb	263
13.3. Politica valutară	266
13.4. Politica valutară în România	269
Capitolul XIV. Repartiția și formarea veniturilor	271
14.1. Recompensarea factorilor de producție	271

14.2. Piața factorilor de producție și productivitatea marginală	273
14.3. Modificări în cererea de factori	276
14.4. Cererea pieței	277
14.4.1. Monopolul.....	279
Capitolul XV. Salariul și profitul	280
15.1. Salariul: definiție și forme	280
15.2. Determinarea salariului.....	282
15.3. Sistemul de salarizare și elementele acestuia.....	286
15.4. Profitul: definiție și forme.....	289
15.5. Maximizarea profitului	294
15.6. Funcțiile profitului	300
Capitolul XVI. Dobânda și renta.....	302
16.1. Definiția dobânzii. Rata dobânzii și determinarea ei	302
16.2. Factori de influență asupra ratei dobânzii	307
16.3. Plafonarea ratei dobânzii și efectele acesteia.....	309
16.4. Renta: definiție, condiții de formare, renta funciară	310
Capitolul XVII. Venitul, consumul și investițiile	315
17.1. Contabilitatea națională	315
17.2. Indicatorii activității economice	319
17.3. Venitul, consumul și investițiile	322
Capitolul XVIII. Echilibrul economic și dezechilibrele	330
18.1. Conținutul și formele echilibrului economic	330
18.1.1. Echilibrul general.....	333
18.1.2. Echilibrele fundamentale macroeconomice	335
18.2. Dezechilibrele, fluctuațiile și crizele.....	338
18.2.1. Conceptul și tipologia ciclurilor economice.....	339
18.2.2. Reîntoarcerea ciclului economic, criza din 2008 – 2009 și alternativele V, U, W.....	343
18.2.3. Politicile anticriză	349
18.3. Inflația – dezechilibru monetar și structural	352
18.3.1. Conceptul și formele	352
18.3.2. Cauzele și mecanismele inflației	354
18.3.3. Consecințele economice și sociale	356
18.3.4. Politicile antiinflaționiste	357
18.4. Ocuparea, șomajul și irosirea de resurse.....	358
18.4.1. Cu privire la definiție	359
18.4.2. Dimensiuni și cauze (factori)	360
18.4.3. Implicații și măsuri de combatere	362
18.5. Corelarea politicilor macro-economice.....	363
Capitolul XIX. Creșterea economică și dezvoltarea durabilă	367
19.1. Conceptul de creștere economică.....	367
19.2. Factorii creșterii economice.....	371
19.3. Teorii (tipuri și modele) ale creșterii	373
19.4. Beneficiile, costurile și limitele creșterii economice	376

19.5 Dezvoltarea durabilă / sustenabilă	380
19.5.1. Conceptele.....	380
19.5.2. Obiectivele și dinamica abordării.....	381
19.5.3. Natura și resursele naturale la confruntarea cu exigențele economiei secolului XXI	384
19.5.4. Dezvoltarea economică și entropia. Revoluția roegeniană	387
19.5.5. Poluarea – un cost economic și social.....	389
19.5.6. Echilibrul ecologic	393
19.5.7. Politica U.E. în domeniul mediului.....	396
19.5.8. Piața produselor ecologice	396
Capitolul XX. Economia și statul. Politica economică	399
20.1. Concepții cu privire la raportul dintre stat și economie	399
20.2. Factori și motivații ale implicării statului	402
20.3. Forme de implicare a statului în activitatea economică.....	403
20.4. Reglare și intervenție publică	404
20.5. Conținutul rolului economic al statului.....	406
20.6. Funcțiile economice ale statului	408
20.7. Criza „statului bunăstării”. Statutul managerial.....	411
20.8. Globalizare și suveranitate. Statul postnațional	413
20.9. Obiectivele și tipologia politicilor economice	416
20.10. Politica bugetară și fiscală. Mix-ul politicilor economice	419
20.11. Bugetul – instrument al politicilor macroeconomice.....	423
20.12. Deficitul bugetar și datoria publică.....	427
20.13. Semnificațiile echilibrului bugetar.....	432
Capitolul XXI. Economia națională și piața mondială.....	438
21.1. Echilibrul și politica economică într-o economie deschisă.....	438
21.2. Comerțul exterior – prima legătură a unei țări cu piața mondială.....	440
21.3. Balanța comercială și structura schimburilor.....	442
21.4. Balanța de plăți și poziția investițională internațională a țării	445
21.5. Eficiența schimburilor și competitivitatea	452
21.6. Relațiile economice internaționale și piața mondială	459
21.7. Comerțul internațional cu bunuri și servicii.....	461
21.8. Transferul internațional de tehnologie	464
21.9. Piața internațională de capital. Societățile transnaționale	465
21.10. Diviziunea internațională a muncii	468
Capitolul XXII. Integrarea economică și Uniunea Europeană	471
22.1. Conținutul, factorii și formele integrării	471
22.1.1. Conceptul de integrare economică.....	471
22.1.2. Forme (și etape) de integrare economică	472
22.1.3. Integrarea și relațiile economice internaționale	473
22.1.4. Criterii de eficiență.....	474
22.2. Constituirea și evoluția Uniunii Europene.....	475
22.2.1. Începutul și etapele procesului	475
22.2.2. Semnificația și orientările Tratatului de la Lisabona	481
22.3. Principiile fundamentale și instituțiile UE.....	482

22.3.1. Conceptul și structura Uniunii Europene	482
22.3.2. Instituțiile Uniunii Europene.....	486
22.3.3. Principii de bază ale funcționării UE	490
22.3.4. Domeniile de acțiune și politicile comunitare.....	494
22.4. Europa economică și politicile comunitare	495
22.4.1. De la Uniunea vamală la piața internă (unică)	495
22.4.2. Politica agricolă comună (PAC).....	498
22.4.3. Politica industrială.....	502
22.4.4. Politica UE în domeniul energiei	503
22.4.5. Uniunea economică și monetară (UEM).....	504
22.4.6. Coeziunea economico-socială și fondurile structurale	507
Capitolul XXIII. Economia mondială și globalizarea	513
23.1. Formarea economiei mondiale – proces complex și dinamic	514
23.2. Conceptul de economie mondială.....	519
23.3. Trăsături și tendințe ale economiei mondiale contemporane.....	521
23.3.1. Eterogenitatea economiei mondiale contemporane.....	521
23.3.2. Unicitatea și multipolaritatea economiei mondiale	524
23.3.3. Două procese contradictorii: „fisiunea și fuziunea”	527
23.4. Interdependențele economice, internaționalizarea și mondializarea.....	528
23.5. Globalizarea pieței mondiale	531
23.5.1. Conceptul și vectorii	531
23.5.2. Liberalizarea piețelor și problemele ei	532
23.5.3. Un proces contradictoriu	534
23.5.4. Globalizarea și economiile naționale	537
Bibliografie.....	541